

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช

ฉบับที่ 14 ปีที่ 13 วันที่ 8 เมษายน 2569

เพลี้ยแป้งในเงาะ

เตือนภัยเกษตรกรผู้ปลูกเงาะ ในระยะออกดอก ติดผล และพัฒนาผล เผื่อระวังการระบาดของเพลี้ยแป้ง เนื่องจากในช่วงนี้สภาพอากาศร้อน มีฝนตกบางพื้นที่ ทำให้วงจรชีวิตของแมลงสั้นลง ขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว โดยเพลี้ยแป้งจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากผล กิ่งอ่อน และช่อดอกเงาะ ถ้าทำลายรุนแรงในระยะผลอ่อนจะทำให้ผลร่วง ในผลแก่จะเกิดราดำเนื่องจากเพลี้ยแป้งถ่ายมูลหวานจะทำให้มีราดำเกิดขึ้น หากเริ่มพบการระบาดให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรงหรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

ชื่อวิทยาศาสตร์

1. *Ferrisia virgata* (Cockerell)
2. *Planococcus lilacinus* (Cockerell)
3. *Planococcus minor* (Maskell)
4. *Rastrococcus* sp.

วงศ์ Pseudococcidae

อันดับ Hemiptera

รูปร่างลักษณะ

เพลี้ยแป้งเพศเมียมีลักษณะ ยาวรีกลม หรือรูปไข่ ส่วนใหญ่จะมีแป้งปกคลุมลำตัว ส่วนด้านข้างลำตัวจะผลิตแป้งลักษณะเป็นเส้นเรียงกันโดยรอบ เส้นแป้งที่อยู่ท้ายสุดของลำตัวจะยาวที่สุด บางชนิดจะยาวเท่ากับความยาวของลำตัว เพลี้ยแป้งสามารถขยายพันธุ์ได้โดยใช้เพศ และไม่ใช้เพศ บางชนิดออกลูกเป็นตัว แต่บางชนิดจะออกลูกเป็นไข่อยู่ในถุง ซึ่งต่อมาจะฟักเป็นตัวอ่อน ตัวอ่อนวัยแรก เมื่อฟักออกมาใหม่ๆ ไม่มีผงแป้งปกคลุมลำตัวและจะเคลื่อนที่วิ่งไไปตามส่วนต่างๆ ของพืช ตัวอ่อนเจริญเติบโตโดยการลอกคราบ จนกระทั่งเป็นตัวเต็มวัย ซึ่งเพศเมียจะไม่มีปีกและไม่ค่อยเคลื่อนที่

เพลี้ยแป้งเพศผู้วัยแรกและวัยที่สองมีลักษณะคล้ายเพศเมีย เมื่อใกล้เป็นตัวเต็มวัยจะสร้างใยหุ้มตัว ใยมีลักษณะเป็นปุยขาวคล้ายสำลีตัวเต็มวัยเพศผู้มักมีปีก 1 คู่ หรือไม่มีปีก และไม่กินอาหาร

ลักษณะการเข้าทำลาย

ดูดกินน้ำเลี้ยงจาก ผล กิ่งอ่อน และช่อดอก เพลี้ยแป้งที่ทำลายผลจะพบบริเวณซั้วผล และโคนขนของผลเงาะ ถ้าทำลายรุนแรงในระยะผลอ่อนจะทำให้ผลร่วง ในระยะผลแก่จะทำให้สกปรกเนื่องจากสิ่งขับถ่ายของเพลี้ยแป้ง และมีราดำเกิดขึ้น โดยเพลี้ยแป้ง *F. virgata*, *P. lilacinus* และ *P. minor* จะทำลายกิ่งอ่อนและผลเงาะ ส่วน *Rastrococcus* sp. จะทำลายช่อดอก

พืชอาหาร : เงาะ น้อยหน่า มะม่วง ฝรั่ง กระจิน แค มะยม เทียนทอง และมันสำปะหลัง

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. เพลี้ยแป้งบางชนิดอาจอาศัยอยู่ในดินบริเวณโคนต้นพืชหรือรากพืช และมีมดเป็นตัวพาไปยังส่วนต่าง ๆ ของพืชอาหาร ควรตัดแต่งกิ่งเงาะ เพื่อลดการเป็นพาหะของมดพาไปยังต้นอื่น ๆ และควรใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้งที่อาศัยอยู่ในดินไต่ขึ้นมาบนต้น
2. หากพบการระบาดในปริมาณไม่มากอยู่เป็นกลุ่มตามส่วนต่าง ๆ ของต้นเงาะ ควรตัดส่วนที่ถูกทำลายและนำไปทิ้งนอกแปลง
3. ถ้าระบาดรุนแรง พ่นด้วยสารกำจัดแมลงโดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ดังนี้
 - คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัม
 - อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 20 มิลลิลิตร

หลังจากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องผูกรอบโคนต้น ป้องกันมด และเพลี้ยแป้งไต่ขึ้นมาบนต้น

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร

ที่ปรึกษา : นางสาวสุมนา ลิมาสถัญญ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงและบรรณาธิการ : นางสาวกัญยากร อุทัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

